

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora	Monika Ryšavá
Název práce	Porovnání postojů obyvatel města a vesnice k přírodě
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Petra Tlčimuková, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2022

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Cíl práce, identifikovat rozdíly v postojích různých sociálních skupin obyvatel měst a vesnic k ochraně životního prostředí je stanoven správně a je aktuální.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce závěr</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

M. Ryšavá v bakalářské práci řeší otázku, zda existují významné rozdíly v postojích obyvatel měst a vesnic k přírodě. V teoretické části dochází na základě studia literatury k závěru, že v současnosti je nejdůležitějším projevem vztahu k přírodě postoj k ochraně životního prostředí. Svou výzkumnou otázku na postoj k životnímu prostředí pak ověřuje na datech

z výzkumů provedených v letech 1992, 2000 a 2010, která jsou uložena v Českém sociálněvědním datovém archivu, provádí jejich sekundární analýzu.

Její analytický postup je přiměřený bakalářskému stupni a je založen na interpretaci řady kontingenčních tabulek.

V poslední fázi zpracování BP bohužel nezbyl čas na finální přehledné uspořádání argumentace, čeho je mi jako vedoucímu práce líto.

Autorka zvolila za indikátory obecného postoje k životnímu prostředí otázku „příliš se staráme o budoucnost životního prostředí a nedostatečně o pracovní příležitosti, resp. ceny,“ která porovnává důležitost připisovanou životnímu prostředí s důležitostí připisovanou získání zaměstnání nebo možnostem materiální spotřeby.

Jako druhý indikátor obecného postoje zvolila otázku „aby mohla Česká republika chránit životní prostředí, potřebuje ekonomický růst“. Nutno si uvědomit, že tyto dva indikátory nemají srovnatelnou výpovědní hodnotu. První poukazuje na relativní význam životního prostředí, zatím co druhá vyjadřuje názor na způsob dosažení větší ochrany, první vypovídá o významnosti, druhá o předpokladu jejího zajištění.

Za indikátory behaviorální složky postoje k ochraně životního prostředí zvolila otázku zaměřenou na „ochotu platit vyšší ceny v zájmu ochrany ŽP“ a „jak často si dáte práci, abyste třídil domácí odpad – sklo, noviny, plast k recyklaci“.

Tyto čtyři indikátory postoje k ochraně životního prostředí následně kontroluje pomocí proměnných:

1. Velikostní typ bydliště (velké město, předměstí, malé město, vesnice, samota)
2. Pohlaví (muži – ženy)
3. Věková kategorie (18-29, 30-44, 45-59, 60+ let)
4. Kategorie vzdělání (základní, středoškolské, vysokoškolské)
5. Kategorie zaměstnání dle ISCO (10 kategorií zaměstnání)

Autorčin postup je správný, i když v práci chybí přehledný popis postupu analýzy. Nutno rovněž vyzvednout její pohled na problematiku jako dynamický jev, který se vyvíjí a mění v širším sociálním kontextu.

Závěry autorčiny analýzy jsou z obsahového hlediska v zásadě správné. V některých analýzách by mohli být redukováním variability – rekategorizací proměnných (např. typu bydliště a zaměstnání) dosaženy jednoznačnější závěry.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

V práci postrádám přehledný popis postupu analýzy. Jeho absence ztěžuje orientaci v textu práce a argumentaci a může vést až k nedůvěře v autorčiny závěry.

Otázky k obhajobě práce

1. Co by přinesla rekategorizace typů bydliště ze stávajících pěti typů na dva nebo tři typy? Jakou rekategorizaci a proč navrhuje?
2. V teoretické části zmiňujete různé typy urbanizace. Může probíhat proces urbanizace venkova bez vzniku či stěhování do měst? Čím by se tento proces vyznačoval?
3. V ochotě platit vyšší ceny v zájmu dosažení větší ochrany životního prostředí se v roce 1993 ale i 2010 výrazně liší zákonodárci, řídicí pracovníci a specialisté od řemeslníků a opravářů, obsluhy strojů a zařízení, montérů a pomocných a nekvalifikovaných pracovníků. (tab. 7 a 8) pomocí jakého sociologického pojmu lze nejlépe charakterizovat rozdíl mezi těmito dvěma skupinami respondentů?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

B

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.